Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►**B**

DIREKTIVA 2004/35/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 21. aprila 2004

o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode

(UL L 143, 30.4.2004, str. 56)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►**M1**	Direktiva 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006	L 102	15	11.4.2006
►**M2**	Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009	L 140	114	5.6.2009

▼B

DIREKTIVA 2004/35/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 21. aprila 2004

o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 175(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ([1]),

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([2]),

po posvetovanju z Odborom regij,

skladno s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ([3]), glede na skupno besedilo, ki ga je odobril Spravni odbor 10. marca 2004,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V Skupnosti je trenutno veliko onesnaženih območij, ki predstavljajo večje tveganje za zdravje, v zadnjih desetletjih pa se je tudi dramatično povečala izguba biotske raznovrstnosti. Če ne bomo ukrepali, se lahko v prihodnje onesnaženost območij in izguba biotske raznovrstnosti še povečata. Preprečevanje in sanacija okoljske škode, kolikor je to mogoče, prispevata k uresničevanju ciljev in načel okoljske politike Skupnosti, kakršni so opisani v Pogodbi. Pri odločitvah o načinu sanacije škode je treba upoštevati lokalne razmere.

(2) Preprečevanje in odpravo okoljske škode je treba izvajati z zavzemanjem za načelo „plača povzročitelj obremenitve“, kakor je navedeno v Pogodbi in skladno z načelom trajnostnega razvoja. Temeljno načelo te direktive torej je, da bi moral biti izvajalec, ki je povzročil okoljsko škodo ali neposredno nevarnost škode, finančno odgovoren zanjo, s čimer bi izvajalce spodbujali k sprejetju ukrepov in razvijanju načinov ravnanja, ki bi čim bolj zmanjšali nevarnost okoljske škode, tako pa bi bila manjša tudi izpostavljenost izvajalcev finančni odgovornosti.

(3) Ker cilja te direktive, namreč oblikovanja enotnega okvira za preprečevanje in sanacijo okoljske škode ob primernih stroških za družbo, države članice same ne morejo zadovoljivo doseči in bi ga bilo laže doseči na ravni Skupnosti zaradi obsega te direktive in njene povezanosti z drugo zakonodajo Skupnosti, namreč Direktivo Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic ([4]), Direktivo Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ([5]) in Direktivo 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike ([6]), lahko Skupnost sprejme ukrepe skladno z načelom subsidiarnosti, kakor

([1]) UL C 151 E, 25.6.2002, str. 132.
([2]) UL C 241, 7.10.2002, str. 162.
([3]) Mnenje Evropskega parlamenta z dne 14. maja 2003 (še ni objavljeno v Uradnem listu), Skupno stališče Sveta z dne 18. septembra 2003 (UL C 277, E, 18.11.2003, str. 10) in Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2003 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 31. marca 2004 in Sklep Sveta z dne 30. marca 2004.
([4]) UL L 103, 25.4.1979, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 807/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 36).
([5]) UL L 206, 22.7.1992, str. 7. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).
([6]) UL L 327, 22.12.2000, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo št. 2455/2001/ES (UL L 331, 15.12.2001, str. 1).

▼B

je določeno v členu 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti, kakor je določeno v istem členu, ta direktiva ne sega čez meje, nujne za doseganje navedenega cilja.

(4) Okoljska škoda vključuje tudi škodo, ki jo povzročijo elementi, prenašajoči se po zraku, če lahko povzročijo škodo vodam, tlom, zavarovanim vrstam ali naravnim habitatom.

(5) Koncepte, ki so koristni za pravilno razlago in uporabo sistema, predvidenega s to direktivo, je treba določiti zlasti glede opredelitve okoljske škode. Če neki koncept izhaja iz druge ustrezne zakonodaje Skupnosti, je treba uporabiti enako opredelitev, tako da se uporabljajo enaka merila in velja enotna uporaba.

(6) Zavarovane vrste in naravne habitate je mogoče opredeliti tudi glede na vrste in habitate, ki so zavarovani na podlagi nacionalne zakonodaje o ohranjanju narave. Kljub temu pa je treba upoštevati posebne situacije, pri katerih zakonodaja Skupnosti ali enakovredna nacionalna zakonodaja predvideva nekatera odstopanja od ravni varstva, namenjenega okolju.

(7) Za oceno škode, povzročene tlom, kakor je opredeljena v tej direktivi, je zaželena uporaba postopkov za oceno tveganja, s katerimi se določi, kakšna je verjetnost tveganja za zdravje ljudi.

(8) Ta direktiva se v zvezi z okoljsko škodo uporablja za poklicne dejavnosti, ki so tvegane za zdravje ljudi ali okolje. Take dejavnosti je treba načelno prepoznati glede na ustrezno zakonodajo Skupnosti, ki predvideva predpisane zahteve za nekatere dejavnosti ali prakse, štete kot potencialno ali dejansko tvegane za zdravje ljudi ali za okolje.

(9) Ta direktiva se pri škodi, povzročeni zavarovanim vrstam in naravnim habitatom, uporablja tudi v zvezi z vsemi drugimi poklicnimi dejavnostmi, razen tistimi, ki so skladno z zakonodajo Skupnosti že neposredno ali posredno ugotovljene kot dejansko ali potencialno tvegane za zdravje ljudi ali za okolje. V takih primerih je izvajalec odgovoren po tej direktivi le, če je ravnal namenoma ali iz malomarnosti.

(10) Izrecno se upošteva Pogodba Euratom in ustrezne mednarodne konvencije ter zakonodaja Skupnosti, ki obsežneje in strože urejajo katero od dejavnosti, ki spadajo v področje uporabe te direktive. Ta direktiva, ki pri natančni navedbi pooblastil pristojnih organov ne predvideva dodatnih kolizijskih norm, ne posega v pravila o mednarodni pristojnosti sodišč, ki so predvidena med drugim v Uredbi Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ([1]). Ta direktiva se ne uporablja v zvezi z dejavnostmi, katerih glavni namen je služiti obrambi države ali mednarodni varnosti.

(11) Namen te direktive je preprečevati in sanirati okoljsko škodo ter ne vpliva na pravico do običajnih odškodnin, priznanih skladno z ustreznimi mednarodnimi sporazumi, ki urejajo civilno odgovornost.

(12) Številne države članice so pogodbenice mednarodnih sporazumov, ki obravnavajo civilno odgovornost na posebnih področjih. Tem državam članicam bi moralo biti omogočeno, da ostanejo pogodbenice tudi po začetku veljavnosti te direktive, medtem ko druge države članice ne smejo izgubiti svobodne izbire, da postanejo pogodbenice teh sporazumov.

(13) Vseh oblik okoljske škode ni mogoče sanirati z odškodninskim mehanizmom. Če naj bo ta učinkovit, mora obstajati en ali več ugotovljivih onesnaževalcev, škoda mora biti konkretna in koli-

([1]) UL 12, 16.1.2001, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1496/2002 (UL L 225, 22.8.2002, str. 13).

▼B

činsko opredeljiva, med škodo in ugotovljenim onesnaževalcem (onesnaževalci) pa mora obstajati vzročna zveza. Odškodnina torej ni primeren instrument za obravnavo širšega, razpršenega onesnaževanja, pri katerem ni mogoče povezati negativnih učinkov na okolje z dejanji ali brez dejanj posameznih akterjev.

(14) Ta direktiva se ne uporablja za primere telesne poškodbe, za škodo na zasebni lastnini ali za razne oblike gospodarske škode in ne vpliva na nobeno pravico v zvezi s temi vrstami škode.

(15) Ker sta preprečevanje in sanacija okoljske škode nalogi, ki neposredno prispevata k izvajanju okoljske politike Skupnosti, morajo organi oblasti zagotoviti pravilno izvajanje sistema, predvidenega v tej direktivi.

(16) Obnovitev okolja mora potekati učinkovito, s čimer se zagotovi izpolnitev ustreznih ciljev obnovitve. Za to se oblikuje skupni okvir, pristojni organ pa nadzira njegovo izvajanje.

(17) Treba je predvideti ukrepanje v položaju, ko pride do več primerov okoljske škode tako, da pristojni organ ne more zagotoviti hkratnega sprejetja potrebnih sanacijskih ukrepov. Takrat ima pristojni organ pravico odločiti, kateri primer okoljske škode je treba najprej sanirati.

(18) Skladno z načelom „plača povzročitelj obremenitve“ mora izvajalec, ki je povzročil okoljsko škodo ali neposredno nevarnost take škode, načelno kriti stroške potrebnih preventivnih ali sanacijskih ukrepov. Če pristojni organ sam ali prek tretje stranke ukrepa namesto izvajalca, zagotovi, da stroške, ki jih ima, povrne izvajalec. Primerno je tudi, da morajo izvajalci nazadnje kriti stroške ocene okoljske škode in, če je to ustrezno, ocene neposredne nevarnosti tako nastale škode.

(19) Države članice lahko določijo pavšalno izračunavanje upravnih stroškov, stroškov postopka, stroškov izvrševanja ukrepov in drugih splošnih stroškov.

(20) Izvajalcu ni treba nositi stroškov preventivnih ali sanacijskih ukrepov, sprejetih skladno s to direktivo v primerih, kjer je škoda ali neposredna nevarnost zanjo posledica dogodkov, ki so zunaj nadzora izvajalca. Države članice lahko dovolijo izvajalcem, ki ne ravnajo namenoma ali iz malomarnosti, da ne krijejo stroškov sanacijskih ukrepov, če je škoda posledica emisij ali dogodkov, ki so bili izrecno dovoljeni, ali če možnost za nastanek škode ni mogla biti znana v času dogodka ali emisije.

(21) Izvajalci morajo kriti stroške v zvezi s preventivnimi ukrepi, če bi morali biti ti ukrepi samo po sebi razumljivo sprejeti, da bi bile upoštevane zakonski, upravni in drugi predpisi, ki urejajo dejavnosti ali pogoje dovoljenj ali odobritev.

(22) Države članice lahko določijo nacionalna pravila o razdelitvi stroškov, kadar je več povzročiteljev. Zlasti lahko upoštevajo posebni položaj uporabnikov proizvodov, ki niso nujno odgovorni za okoljsko škodo pod enakimi pogoji kakor proizvajalci teh proizvodov. V tem primeru se razdelitev odgovornosti določi skladno z nacionalno zakonodajo.

(23) Pristojni organi imajo pravico, da od izvajalca zahtevajo povrnitev stroškov preventivnih ali sanacijskih ukrepov v primernem roku od datuma sprejetja ukrepov.

(24) Treba je zagotoviti, da so na voljo učinkoviti načini izvajanja in izvrševanja ter da so hkrati primerno zavarovani upravičeni interesi izvajalcev in drugih zainteresiranih strani. Pristojni organi so odgovorni za posebne naloge, ki zahtevajo ustrezno upravno presojo, predvsem za oceno pomembnosti škode in določanje ustreznih sanacijskih ukrepov.

▼B

(25) Osebe, ki jih okoljska škoda negativno prizadene ali bi jih lahko negativno prizadela, morajo imeti pravico od pristojnega organa zahtevati, da ukrepa. Vendar pa je varstvo okolja razpršen interes, po katerem posamezniki ne ukrepajo vedno ali pa ne morejo ukrepati. Nevladnim organizacijam, ki se zavzemajo za varstvo okolja, bi torej morali dati priložnost, da primerno prispevajo k učinkovitemu izvajanju te direktive.

(26) Zadevna pravna ali fizična oseba bi morala imeti dostop do postopkov preverjanja odločitev pristojnega organa, njegovih ravnanj ali opustitev ravnanja.

(27) Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi spodbujajo izvajalce k uporabi ustreznega zavarovanja ali drugih instrumentov finančnega jamstva ter razvoj instrumentov finančnega jamstva in trgov z njimi, s čimer se zagotovi učinkovito pokrivanje finančnih obveznosti na podlagi te direktive.

(28) Če okoljska škoda prizadene ali bi verjetno prizadela več držav članic, te države sodelujejo za zagotavljanje ustreznih in učinkovitih preventivnih ali sanacijskih ukrepov v zvezi s škodo. Države članice lahko zahtevajo povračilo stroškov za preventivne ali sanacijske ukrepe.

(29) Ta direktiva ne preprečuje državam članicam, da ohranijo ali sprejmejo strožje predpise v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode; prav tako jim ne preprečuje sprejetja ustreznih ukrepov, kadar bi lahko prišlo do podvojene povrnitve stroškov zaradi hkratnega delovanja pristojnega organa po tej direktivi in osebe, katere imetje je prizadela okoljska škoda.

(30) Določbe te direktive se ne uporabljajo za škodo, povzročeno pred iztekom roka za prenos te direktive.

(31) Države članice poročajo Komisiji o izkušnjah pri uporabi te direktive, kar Komisiji omogoči, da ob upoštevanju vpliva na trajnostni razvoj in prihodnjih vplivov na okolje preuči, ali je potreben kakšen ponovni pregled te direktive –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet

Namen te direktive je oblikovati okvir okoljske odgovornosti, ki temelji na načelu „plača povzročitelj obremenitve“, za preprečevanje in sanacijo okoljske škode.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej direktivi:

1. „okoljska škoda“ pomeni

   (a) škodo, povzročeno zavarovanim vrstam in naravnim habitatom, in sicer kakršno koli škodo, ki ima večje škodljive vplive na doseganje ali vzdrževanje ugodnega stanja ohranjenosti takih habitatov ali vrst. Resnost vplivov se oceni glede na stanje ob upoštevanju meril iz Priloge I.

   Škoda, povzročena zavarovanim vrstam in naravnim habitatom, ne vključuje prej ugotovljenih škodljivih vplivov, nastalih zaradi izvajalčevega dejanja, ki so ga pristojni organi izrecno dovolili skladno z določbami člena 6(3) in (4) ali člena 16 Direktive 92/43/EGS ali člena 9 Direktive 79/409/EGS, ali pri habitatih in vrstah, ki niso zajeti v

▼B

zakonodajo Skupnosti, skladno z enakovrednimi določbami nacionalne zakonodaje o ohranjanju narave;

(b) škodo na vodah, ki je vsaka škoda z večjim škodljivim vplivom na ekološko, kemično in/ali količinsko stanje in/ali ekološki potencial voda, kakor je opredeljeno v Direktivi 2000/60/ES, razen škodljivih vplivov, kadar se uporabljajo določbe člena 4(7) navedene direktive;

(c) škodo, povzročeno tlom, in sicer vsako onesnaženje tal, ki predstavlja znatno nevarnost škodljivih vplivov na zdravje ljudi zaradi neposrednega ali posrednega vnosa snovi, pripravkov, organizmov ali mikroorganizmov v tla ali pod tla;

2. „škoda“: pomeni merljivo negativno spremembo naravnega vira ali merljivo prizadetost funkcije naravnega vira, do katere lahko pride neposredno ali posredno;

3. „zavarovane vrste in naravni habitati“ pomenijo

(a) vrste, navedene v členu 4(2) Direktive 79/409/EGS, ali vrste, navedene v Prilogi I k navedeni direktivi ali v prilogah II in IV k Direktivi 92/43/EGS;

(b) habitate vrst, navedene v členu 4(2) Direktive 79/409/EGS ali v Prilogi I k navedeni direktivi ali v Prilogi II k Direktivi 92/43/EGS, in naravne habitate iz Priloge I k Direktivi 92/43/EGS ter razmnoževališča ali počivališča vrst iz Priloge IV k Direktivi 92/43/EGS; in

(c) če država članica tako določi, vsak habitat ali vrsto, ki nista navedena v navedenih prilogah, ki ju država članica določi za enakovredne namene, kakor so tisti iz navedenih dveh direktiv;

4. „stanje ohranjenosti“ pomeni

(a) stanje ohranjenosti naravnega habitata pomeni skupek vplivov, ki delujejo na naravni habitat in njegove značilne vrste in ki lahko vplivajo na njegovo dolgoročno naravno razširjenost, strukturo in funkcije ter dolgoročno preživetje njegovih značilnih vrst na evropskem ozemlju držav članic, na katerem se uporablja Pogodba, ali na ozemlju države članice ali na naravnem območju razširjenosti takega habitata.

Šteje se, da je stanje ohranjenosti naravnega habitata „ugodno“:

— če so njegovo naravno območje razširjenosti in površine, ki jih na tem območju pokriva, stabilni ali se povečujejo,

— če obstajajo in bodo v predvidljivi prihodnosti verjetno še obstajale posebna struktura in funkcije, potrebne za njegovo dolgoročno ohranitev, in

— če je stanje ohranjenosti njegovih značilnih vrst ugodno, kakor je opredeljeno v (b);

(b) stanje ohranjenosti vrste pomeni skupek vplivov, ki delujejo na to vrsto in lahko dolgoročno vplivajo na razširjenost in številčnost njenih populacij na evropskem ozemlju držav članic, na katerem se uporablja Pogodba, ali na ozemlju države članice ali na naravnem območju razširjenosti take vrste.

Šteje se, da je stanje ohranjenosti vrste „ugodno“:

— če podatki o populacijski dinamiki te vrste kažejo, da se sama dolgoročno ohranja kot preživetja sposobna sestavina svojih naravnih habitatov,

▼B

— če se naravno območje razširjenosti vrste niti ne zmanjšuje niti se v predvidljivi prihodnosti verjetno ne bo zmanjšalo, in

— če obstaja in bo verjetno še naprej obstajal dovolj velik habitat za dolgoročno ohranitev njenih populacij;

5. „vode“: pomenijo vse vode, zajete v Direktivo 2000/60/ES;

6. „izvajalec“: pomeni fizično ali pravno, zasebno ali javno osebo, ki upravlja ali nadzira poklicno dejavnost, ali če je to predvideno v nacionalni zakonodaji, osebo, na katero so prenesene odločilne gospodarske pravice razpolaganja nad tehničnim delovanjem take dejavnosti, vključno z imetnikom dovoljenja ali pooblastila za tako dejavnost, ali osebo, ki registrira tako dejavnost ali o njej obvešča;

7. „poklicna dejavnost“: pomeni dejavnost, ki se izvaja med neko gospodarsko dejavnostjo ali v podjetju, ne glede na to, ali je zasebnega, javnega, pridobitnega ali nepridobitnega značaja;

8. „emisija“: pomeni izpust snovi, pripravkov, organizmov ali mikroorganizmov, ki so posledica človekovih dejavnosti, v okolje;

9. „neposredna nevarnost škode“: pomeni dovolj veliko verjetnost, da bo v bližnji prihodnosti prišlo do okoljske škode;

10. „preventivni ukrepi“: pomenijo ukrepe, ki se sprejmejo kot odgovor na dogodek, dejanje ali opustitev dejanja, ki je ustvarilo neposredno nevarnost okoljske škode, njihov namen pa je preprečiti ali čim bolj zmanjšati tako škodo;

11. „sanacijski ukrepi“: pomenijo vsako ukrepanje ali kombinacijo ukrepov, tudi ukrepe za ublažitev ali prehodne ukrepe za obnovitev, sanacijo ali nadomestitev poškodovanega naravnega vira in/ali zmanjšanih funkcij ali za zagotovitev ustreznega nadomestila tem virom ali funkcijam, kakor je predvideno v Prilogi II;

12. „naravni vir“: pomeni zavarovane vrste in naravne habitate, vodo in tla;

13. „funkcije“ in „funkcije naravnih virov“: pomenijo koristno vlogo, ki jo ima naravni vir za drug naravni vir ali za javnost;

14. „referenčno stanje“: pomeni stanje v času poškodovanja naravnega vira in njegovih funkcij, ki bi obstajalo naprej, če ne bi prišlo do okoljske škode, in sicer na podlagi najboljših razpoložljivih informacij;

15. „obnovitev“, vključno z „naravno obnovitvijo“:, pomeni pri vodi, zavarovanih vrstah in naravnih habitatih povrnitev poškodovanega naravnega vira in/ali zmanjšanih funkcij v referenčno stanje, pri škodi, povzročeni tlom, pa odpravo utemeljene nevarnosti pred škodljivim vplivom na zdravje ljudi;

16. „stroški“: pomenijo stroške, ki so upravičeni zaradi zagotavljanja pravilnega in učinkovitega izvajanja te direktive, vključno s stroški presoje okoljske škode, neposredne nevarnosti take škode, drugih načinov ukrepanja ter vključno z upravnimi stroški, stroški postopka ter stroški izvrševanja ukrepov, stroški zbiranja podatkov in drugimi splošnimi stroški ter stroški spremljanja in nadzora.

▼B

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja:

(a) v zvezi z okoljsko škodo, ki nastane zaradi poklicnih dejavnosti, naštetih v Prilogi III, in neposredne nevarnosti take škode, ki bi nastala zaradi navedenih dejavnosti;

(b) v zvezi s škodo, ki jo zavarovanim vrstam in naravnim habitatom povzročijo druge poklicne dejavnosti, kakršne so tiste, naštete v Prilogi III, in v zvezi z neposredno nevarnostjo škode, ki bi nastala zaradi takih dejavnosti, če bi izvajalec ravnal namenoma ali iz malomarnosti.

2. Ta direktiva se uporablja, ne da bi to posegalo v strožjo zakonodajo Skupnosti glede izvajanja katere od dejavnosti, ki spada v področje uporabe te direktive, in ne da bi to posegalo v zakonodajo Skupnosti, ki vsebuje pravila glede sporov o pristojnosti.

3. Ne da bi to posegalo v ustrezno nacionalno zakonodajo, ta direktiva ne daje zasebnim strankam pravice do odškodnine zaradi okoljske škode ali neposredne nevarnosti take škode.

Člen 4

Izjeme

1. Ta direktiva ne zajema okoljske škode ali neposredne nevarnosti take škode, ki jo povzročijo:

(a) oboroženi spopad, sovražnosti, državljanska vojna ali vstaja;

(b) izjemen, neizogiben in neustavljiv naravni pojav.

2. Ta direktiva se ne uporablja za okoljsko škodo ali neposredno nevarnost take škode, ki bi nastala zaradi izrednega dogodka, pri kakršnem sta odgovornost in odškodnina urejeni s katero od mednarodnih konvencij iz Priloge IV, ki velja v državi članici, vključno z morebitnimi njihovimi prihodnjimi spremembami.

3. Ta direktiva ne posega v pravico izvajalca, da omeji svojo odgovornost skladno z nacionalno zakonodajo o izvajanju Konvencije o omejevanju odgovornosti za pomorske zahtevke (LLMC), 1976, vključno z njenimi prihodnjimi spremembami, ali Strasbourške Konvencije o omejevanju odgovornosti pri kopenski plovbi (CLNI), 1988, vključno z morebitnimi njenimi prihodnjimi spremembami.

4. Ta direktiva se ne uporablja v zvezi z jedrsko nevarnostjo, ali okoljsko škodo, ali neposredno nevarnostjo take škode, ki bi lahko nastala zaradi dejavnosti, zajetih v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ali zaradi izrednega dogodka, ali dejavnosti, pri kateri odgovornost ali odškodnina spada v področje uporabe katerega od mednarodnih dokumentov iz Priloge V, vključno z morebitnimi njihovimi prihodnjimi spremembami.

5. Ta direktiva se uporablja samo za okoljsko škodo ali neposredno nevarnost take škode, ki jo povzroči razpršeno onesnaževanje, kjer je mogoče ugotoviti vzročno zvezo med škodo in dejavnostmi posameznih izvajalcev.

6. Ta direktiva se ne uporablja za dejavnosti, katerih glavni namen je služiti obrambi države ali mednarodni varnosti, niti za dejavnosti, katerih edini namen je varstvo pred naravnimi nesrečami.

▼B

Člen 5

Preventivni ukrepi

1. Če okoljska škoda še ni nastala, vendar obstaja neposredna nevarnost zanjo, mora izvajalec nemudoma sprejeti potrebne preventivne ukrepe.

2. Države članice predvidijo, da morajo izvajalci, če je to ustrezno in vsakič ko neposredna nevarnost okoljske škode kljub preventivnim ukrepom izvajalca ni odstranjena, čim prej obvestiti pristojni organ o vseh pomembnih vidikih stanja.

3. Pristojni organ lahko kadarkoli:

(a) zahteva od izvajalca, da zagotovi podatke o vsaki neposredni nevarnosti okoljske škode, kadar obstaja sum zanjo, pa o neposredni nevarnosti okoljske škode;

(b) zahteva od izvajalca, da sprejme potrebne preventivne ukrepe;

(c) da izvajalcu navodila o potrebnih preventivnih ukrepih, ki jih mora ta sprejeti; ali

(d) sam sprejme potrebne preventivne ukrepe.

4. Pristojni organ zahteva, da potrebne preventivne ukrepe sprejme izvajalec. Če slednji ne izpolni obveznosti iz odstavka 1 ali 3(b) ali (c), če ga ni mogoče identificirati ali če se od njega ne zahteva, da nosi stroške po tej direktivi, lahko pristojni organ sam sprejme take ukrepe.

Člen 6

Sanacijski ukrepi

1. Če je prišlo do okoljske škode, mora izvajalec nemudoma obvestiti pristojni organ o vseh pomembnih vidikih položaja in sprejeti:

(a) vse izvedljive ukrepe, s katerimi bi lahko takoj nadzirali, obvladali, odstranili ali drugače ravnali z onesnaževali in/ali drugimi dejavniki škode, da bi omejili ali preprečili nadaljnjo okoljsko škodo in škodljive vplive na zdravje ljudi ali nadaljnje zmanjšanje funkcij, in

(b) potrebne sanacijske ukrepe v skladu s členom 7.

2. Pristojni organ lahko kadarkoli:

(a) od izvajalca zahteva, da zagotovi dodatne podatke o vsaki škodi, ki je nastala;

(b) od izvajalca zahteva, da sprejme ali da izvajalcu navodila, naj sprejme vse izvedljive ukrepe, s katerimi bi lahko takoj nadzirali, obvladali, odstranili ali drugače ravnali z onesnaževali in/ali drugimi dejavniki škode, zato da bi omejili ali preprečili nadaljnjo okoljsko škodo in škodljive vplive na zdravje ljudi ali na nadaljnje zmanjšanje funkcij;

(c) od izvajalca zahteva, da sprejme potrebne sanacijske ukrepe;

(d) da navodila izvajalcu, ki jih mora ta upoštevati pri izvajanju potrebnih sanacijskih ukrepov; ali

(e) sam sprejme potrebne sanacijske ukrepe.

3. Pristojni organ zahteva, da sanacijske ukrepe sprejme izvajalec. Če ta ne izpolni obveznosti iz odstavka 1 ali 2(b), (c) ali (d), če ga ni mogoče identificirati ali če se od njega ne zahteva, da nosi stroške po tej direktivi, lahko pristojni organ v skrajnem primeru sam sprejme take ukrepe.

▼B

Člen 7

Določitev sanacijskih ukrepov

1. Izvajalci skladno s Prilogo II določijo mogoče sanacijske ukrepe in jih predložijo v odobritev pristojnemu organu, razen če ni pristojni organ ukrepal skladno s členoma 6(2)(e) in (3).

2. Pristojni organ odloči, kateri sanacijski ukrepi se izvedejo skladno s Prilogo II in v sodelovanju z izvajalcem, kakor je zahtevano.

3. Če je primerov okoljske škode več, tako da pristojni organ ne more zagotoviti, da so potrebni sanacijski ukrepi sprejeti hkrati, ima pristojni organ pravico odločiti, kateri primer okoljske škode bi sanirali najprej.

Pri tej odločitvi pristojni organ med drugim upošteva vrsto, obseg in resnost posameznih primerov okoljske škode in možnost naravne obnovitve. Upoštevati je treba tudi nevarnost za zdravje ljudi.

4. Pristojni organ povabi osebe iz člena 12(1) in v vsakem primeru osebe, ki so lastniki zemljišč, na katerih naj bi bili opravljeni sanacijski ukrepi, da predložijo svoje pripombe, in jih upošteva.

Člen 8

Stroški preventivnih in sanacijskih ukrepov

1. Izvajalec krije stroške preventivnih in sanacijskih ukrepov, ki se sprejmejo skladno s to direktivo.

2. Ob upoštevanju odstavkov 3 in 4 pristojni organ od izvajalca, ki je povzročil škodo ali neposredno nevarnost škode, zahteva, med drugim z jamstvom na premoženju ali z drugimi ustreznimi garancijami, povrnitev stroškov, ki jih je imel v zvezi s preventivnimi ali sanacijskimi ukrepi po tej direktivi.

Vendar lahko pristojni organ določi, da ne bo zahteval povrnitve stroškov v celoti, če bi bili stroški izterjave večji od povrnjene vsote ali če izvajalca ni mogoče identificirati.

3. Izvajalec ni obvezan kriti stroškov preventivnih ali sanacijskih ukrepov na podlagi te direktive, če lahko dokaže, da je:

(a) okoljsko škodo ali neposredno nevarnost take škode povzročila tretja stranka in je škoda nastala kljub temu, da so se uporabljali ustrezni varnostni ukrepi; ali

(b) okoljska škoda ali neposredna nevarnost zanjo nastala zaradi izpolnitve obvezujočega ukaza ali navodila organa oblasti, razen ukaza ali navodila, ki bi bilo izdano po emisiji ali dogodku, ki so ga povzročile lastne dejavnosti izvajalca.

V takih primerih države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi se izvajalcu omogoči povračilo stroškov.

4. Države članice lahko dovolijo izvajalcu, da ne krije stroškov sanacijskih ukrepov po tej direktivi, če dokaže, da ni ravnal namenoma ali iz malomarnosti in da je okoljsko škodo povzročila:

(a) emisija ali dogodek, ki je bil izrecno dovoljen in popolnoma skladen s pogoji dovoljenja, izdanega ali objavljenega na datum emisije ali dogodka v skladu z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi za prenos zakonodajnih ukrepov, ki jih je sprejela Skupnost na podlagi Priloge III;

(b) emisija, ali dejavnost, ali način uporabe proizvoda med dejavnostjo, za katero izvajalec dokaže, da v času emisije ali dogodka glede na tedanja znanstvena in strokovna dognanja ni veljala kot možen povzročitelj okoljske škode.

▼B

5. Ukrepi, ki jih sprejme pristojni organ v skladu s členom 5(3) in (4) ter členom 6(2) in (3), ne posegajo v odgovornost izvajalca po tej direktivi in ne posegajo v člena 87 in 88 Pogodbe.

Člen 9

Porazdelitev stroškov, če je povzročiteljev več

Ta direktiva ne posega v nobeno določbo nacionalne zakonodaje v zvezi s porazdelitvijo stroškov, če je povzročiteljev več, zlasti glede razdelitve odgovornosti med proizvajalcem in uporabnikom proizvoda.

Člen 10

Rok za povračilo stroškov

Pristojni organ ima pravico sprožiti postopek za povračilo stroškov proti izvajalcu ali, če je to ustrezno, proti tretji stranki, ki je povzročila škodo ali neposredno nevarnost zanjo, nastalih zaradi ukrepov, sprejetih po tej direktivi, v petih letih od datuma zaključka ukrepov ali od datuma, ko je bil odgovorni izvajalec ali tretja stranka identificiran, kar koli je pozneje.

Člen 11

Pristojni organ

1. Države članice imenujejo pristojni organ (pristojne organe) za opravljanje nalog, predvidenih v tej direktivi.

2. Pristojni organ ima nalogo, da ugotovi, kateri izvajalec je povzročil škodo ali neposredno nevarnost škode, oceni pomembnost škode in določi, katere sanacijske ukrepe je treba sprejeti glede na Prilogo II. Pristojni organ ima zato pravico od izvajalca zahtevati, da mu predloži svojo oceno ter sporoči vse potrebne informacije in podatke.

3. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organ pooblasti tretje stranke ali od njih zahteva izvedbo potrebnih preventivnih ali sanacijskih ukrepov.

4. Vsaka odločitev, sprejeta na podlagi te direktive, s katero se odredijo preventivni ali sanacijski ukrepi, mora navajati natančne razloge, na katerih temelji. Odločitev je treba takoj sporočiti zadevnemu izvajalcu, ta pa mora biti hkrati obveščen tudi o pravnih sredstvih, ki so mu na voljo po veljavni zakonodaji v zadevni državi članici, in o rokih, ki veljajo za ta pravna sredstva.

Člen 12

Zahteva za ukrepanje

1. Fizične ali pravne osebe, ki:

(a) so prizadete ali bi verjetno bile prizadete zaradi okoljske škode; ali

(b) imajo dovolj velik interes pri odločanju o okoljskih vprašanjih v zvezi s škodo; ali

(c) ki prijavijo, da je bila kršena kaka njihova pravica, če to kot prvi pogoj zahteva pravo o upravnem postopku države članice,

imajo pravico, da pristojnemu organu predložijo vse pripombe v zvezi s primeri okoljske škode ali neposredne nevarnosti take škode, za katere vedo, in pravico, da od pristojnega organa zahtevajo ukrepanje na podlagi te direktive.

Države članice določijo, kaj predstavlja „dovolj velik interes“ in „kršitev pravice“.

▼B

Za namen pododstavka (b) se šteje, da zadošča interes kake nevladne organizacije, ki se zavzema za varstvo okolja in ki izpolnjuje zahteve nacionalne zakonodaje. Šteje se tudi, da take organizacije uživajo pravice, ki so lahko prizadete zaradi pododstavka (c).

2. K zahtevi za ukrepanje je treba priložiti ustrezne informacije in podatke, s katerimi so utemeljene pripombe, predložene v zvezi z okoljsko škodo.

3. Če zahteva za ukrepanje in pripombe prepričljivo dokazujejo, da obstaja okoljska škoda, pristojni organ preuči pripombe in zahteve za ukrepanje. V takih okoliščinah pristojni organ da izvajalcu možnost, da predstavi svoja stališča v zvezi z zahtevo za ukrepanje in spremljajočimi pripombami.

4. Pristojni organ čim prej in v vsakem primeru skladno z ustreznimi določbami nacionalne zakonodaje obvesti osebe iz odstavka 1, ki so mu predložile svoje pripombe, o odločitvi, da bo ugodil zahtevi za ukrepanje ali jo zavrnil, in navede razloge zanjo.

5. Države članice lahko odločijo, da ne bodo uporabljale odstavkov 1 do 4 za primere neposredne nevarnosti škode.

Člen 13

Postopki pregledovanja

1. Osebe iz člena 12(1) imajo dostop do sodišča ali drugega neodvisnega in nepristranskega javnega organa, pristojnega za pregled formalne in materialne zakonitosti odločitev, ravnanj ali opustitev ravnanja pristojnega organa po tej direktivi.

2. Ta direktiva ne posega v določbe nacionalne zakonodaje, ki urejajo dostop do sodišča, in določbe, ki zahtevajo, da morajo biti najprej izčrpani vsi upravni postopki, preden se uvede sodni postopek.

Člen 14

Finančno jamstvo

1. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi spodbujajo ustrezne gospodarske in finančne subjekte, da razvijajo instrumente finančnega jamstva in trgov z njimi, vključno s finančnimi mehanizmi pri plačilni nesposobnosti, s čimer se izvajalcem omogoči, da uporabljajo finančne garancije za kritje svojih obveznosti po tej direktivi.

2. Komisija pred 30. aprilom 2010 predstavi poročilo o učinkovitosti te direktive v smislu dejanske sanacije okoljske škode, o dostopnosti primernih cen in o pogojih zavarovanja ter drugih vrstah finančnega jamstva za dejavnosti iz Priloge III. Poročilo mora v zvezi s finančnim jamstvom upoštevati tudi naslednje vidike: postopnost, zgornjo mejo finančne garancije in izključitev dejavnosti z nizkim tveganjem. Glede na poročilo in na razširjeno oceno vplivov, med drugim analizo stroškov in koristi, Komisija, če je to ustrezno, da predloge za uvedbo sistema usklajenega obveznega finančnega jamstva.

Člen 15

Sodelovanje med državami članicami

1. Če okoljska škoda prizadene več držav ali grozi, da jih bo prizadela, te države sodelujejo med drugim z ustrezno izmenjavo informacij, da bi zagotovile preventivno ukrepanje in, če je potrebno, sanacijske ukrepe pri okoljski škodi.

2. Če je nastala okoljska škoda, država članica, na katere ozemlju je izvor škode, zagotovi državam članicam, ki bi bile lahko prizadete, dovolj informacij.

▼B

3. Če država članica na svojem ozemlju ugotovi škodo, ki tam ni bila povzročena, lahko poroča o zadevi Komisiji in vsem drugim prizadetim državam članicam; lahko tudi predlaga sprejetje preventivnih ali sanacijskih ukrepov in skladno s to direktivo zahteva povrnitev stroškov, ki jih je utrpela zaradi sprejetja preventivnih ali sanacijskih ukrepov.

Člen 16

Razmerje do nacionalne zakonodaje

1. Ta direktiva ne preprečuje državam članicam, da bi ohranjale ali sprejele strožje predpise v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode, vključno z ugotavljanjem dodatnih dejavnosti, za katere bi veljale zahteve glede preprečevanja in sanacije iz te direktive, in ugotavljanjem odgovornih strank.

2. Ta direktiva ne preprečuje državam članicam sprejetja ustreznih ukrepov, kakršni so prepoved dvojnega povračila stroškov, v okoliščinah, v katerih bi lahko prišlo do dvojnega povračila zaradi hkratnega ukrepanja pristojnega organa po tej direktivi in osebe, katere lastnina je prizadeta zaradi okoljske škode.

Člen 17

Časovna omejitev uporabe

Ta direktiva se ne uporablja:

— za škodo, ki jo je povzročila emisija, dogodek ali izredni dogodek, ki se je pripetil pred datumom iz člena 19(1),

— za škodo, ki jo je povzročila emisija, dogodek ali izredni dogodek, ki se je pripetil po datumu iz člena 19(1), če izhaja iz posebne dejavnosti, ki je potekala in se končala pred navedenim datumom,

— za škodo, če je preteklo več kakor 30 let od emisije, dogodka ali izrednega dogodka, ki je povzročil škodo.

Člen 18

Poročila in pregled

1. Države članice sporočijo Komisiji svoje izkušnje iz uporabe te direktive najpozneje do 30. aprila 2013. V poročila vključijo informacije in podatke, kakor so določeni v Prilogi VI.

2. Na tej podlagi Komisija pred 30. aprilom 2014 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo, v katero vključi vse ustrezne predloge sprememb.

3. Poročilo iz odstavka 2 mora vsebovati pregled:

(a) uporabe:

— člena 4(2) in (4) v zvezi z izključitvijo onesnaževanja, ki je zajeto v mednarodnih dokumentih, navedenih v prilogah IV in V iz področja uporabe te direktive, in

— člena 4(3) v zvezi s pravico izvajalca, da omeji svojo odgovornost skladno z mednarodnimi konvencijami iz člena 4(3).

Komisija upošteva izkušnje, pridobljene na mednarodnih forumih, na primer v IMO (Mednarodni pomorski organizaciji) in Euratomu in v okviru ustreznih mednarodnih sporazumov, pa tudi obseg njihove uveljavitve in/ali izvajanja v državah članicah in/ali spremembe, ob upoštevanju vseh primerov okoljske škode, ki so bili posledica takih dejavnosti, sanacijskih ukrepov in razlik v stopnji odgovornosti v različnih državah članicah, ter ob upoštevanju razmerja med odgovornostjo lastnika ladje in prispevki prejemnika nafte, pri tem pa upošteva vse pomembne raziskave, ki jih je opravil

▼B

Mednarodni sklad za povrnitev škode, nastale zaradi onesnaženja z nafto;

(b) uporabe te direktive za okoljsko škodo, ki jo povzročijo gensko spremenjeni organizmi (GSO), zlasti v zvezi z izkušnjami, pridobljenimi v okviru mednarodnih forumov in konvencij, kakršni sta Konvencija o biološki raznovrstnosti in Kartagenski protokol o biološki varnosti; ter pregled posledic vseh izrednih primerov okoljske škode zaradi gensko spremenjenih organizmov;

(c) uporabe te direktive v zvezi z zavarovanimi vrstami in naravnimi habitati;

(d) dokumentov, ki bi bili lahko primerni za vključitev v priloge III, IV in V.

Člen 19

Izvajanje

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 30. aprila 2007. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, ki jo sprejmejo na področju, zajetem v to direktivo, skupaj s preglednico, ki kaže, kako določbe Direktive ustrezajo sprejetim nacionalnim predpisom.

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 21

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼B

PRILOGA I

MERILA, NAVEDENA V ČLENU 2(1)(A)

Pomen škode, ki slabo vpliva na doseganje ali ohranjanje ugodnega stanja habitatov ali vrst, se ovrednoti po stanju ohranjenosti v času škode glede na funkcije, ocenjene po ugodju, ki ga zagotavljajo, in glede na zmožnost naravne obnovitve. Pomembne škodljive spremembe referenčnega stanja se ugotovijo z merljivimi podatki, kakršni so na primer:

— število osebkov, njihova gostota ali površina območja,

— vloga posameznih osebkov ali območja, ki ga je prizadela škoda, glede na ohranitev vrste ali habitata, redkost vrste ali habitata (ocenjeno na lokalni, regionalni in višji ravni, tudi na ravni Skupnosti),

— sposobnost vrste za razmnoževanje (glede na značilno dinamiko za to vrsto ali populacijo), sposobnost za življenje ali sposobnost habitata za naravno obnavljanje (glede na dinamiko za značilne vrste ali za populacije habitatov),

— zmogljivost vrste ali habitata, da se po nastali škodi v kratkem času in brez drugih posegov kot okrepljenih varstvenih ukrepov povrne v stanje, ki samo zaradi dinamike vrste ali habitata vodi v stanje, šteto kot enakovredno referenčnemu stanju ali boljše od njega.

Škoda, za katero je dokazan vpliv na zdravje ljudi, se oceni kot večja škoda.

Naslednjega ni treba oceniti kot večjo škodo:

— negativne variacije, manjše od naravnih nihanj, ki veljajo kot normalne za vrsto ali habitat,

— negativne variacije, nastale zaradi naravnih vzrokov ali kot posledica posegov, ki spadajo v običajno upravljanje območij, kakršno je opredeljeno v popisu habitata ali ciljnih dokumentih ali kakršno so predhodno izvajali lastniki ali izvajalci,

— škoda, povzročena vrsti ali habitatom, za katere je ugotovljeno, da se bodo v kratkem času in brez posegov obnovili bodisi do referenčnega stanja bodisi do stanja, ki samo zaradi dinamike vrste ali habitata vodi v stanje, šteto kot enakovredno referenčnemu stanju ali boljše od njega.

▼B

PRILOGA II

SANACIJA OKOLJSKE ŠKODE

V teh prilogi je predstavljen skupni okvir, ki mu je treba slediti pri izbiri najustreznejših ukrepov, s katerimi se zagotovi sanacija okoljske škode.

1. **Sanacija škode na vodah ali škode, povzročene zavarovanim vrstam ali naravnim habitatom**

Sanacijo okoljske škode na vodah ali okoljske škode, povzročene zavarovanim vrstam ali naravnim habitatom, dosežemo s povrnitvijo okolja v referenčno stanje, in sicer s primarno, dopolnilno in kompenzacijsko sanacijo, pri čemer velja:

(a) „primarna“ sanacija je vsak sanacijski ukrep, ki povrne poškodovane naravne vire in/ali zmanjšane funkcije v referenčno stanje ali se temu približa;

(b) „dopolnilna“ sanacija je vsak sanacijski ukrep, ki se sprejme v zvezi z naravnimi viri in/ali funkcijami in s katerim se nadoknadi dejstvo, da primarna sanacija ni zmogla v celoti povrniti poškodovanih naravnih virov in/ali zmanjšanih funkcij;

(c) „kompenzacijska“ sanacija je vsak ukrep za nadomestitev začasnih izgub naravnih virov in/ali funkcij, ki se izvede od datuma nastale škode do takrat, ko primarna sanacija doseže svoj polni učinek;

(d) „začasne izgube“ so izgube zaradi dejstva, da poškodovani naravni viri in/ali funkcije ne morejo opravljati svojih ekoloških vlog ali zagotavljati delovanja drugim naravnim virom ali javnosti, dokler ne začno učinkovati primarni ali dopolnilni ukrepi. Začasne izgube ne vključujejo finančnega nadomestila javnosti.

Če primarna sanacija ne povrne okolja v referenčno stanje, se sprejmejo ukrepi za dopolnilno sanacijo. Poleg tega se izvaja kompenzacijska sanacija, s katero se nadomestijo začasne izgube.

Sanacija okoljske škode na področju voda, zavarovanih vrst ali naravnih habitatov obsega nadalje, da mora biti odstranjena vsaka znatna nevarnost za prizadetost zdravja ljudi.

1.1 *Cilji sanacije*

Namen primarne sanacije

1.1.1 Namen primarne sanacije je povrniti poškodovane naravne vire in/ali funkcije v referenčno stanje ali se temu približati.

Namen dopolnilne sanacije

1.1.2 Če se poškodovani naravni viri in/ali funkcije ne povrnejo v referenčno stanje, se izvaja dopolnilna sanacija. Njen namen je zagotoviti podobno raven naravnih virov in/ali funkcij, med drugim na nadomestni lokaciji, kakršna bi bila na voljo, če bi se poškodovano območje povrnilo v referenčno stanje. Če je to mogoče, naj bo nadomestno območje povezano s poškodovanim območjem, ob upoštevanju interesov prizadete populacije.

Namen kompenzacijske sanacije

1.1.3 Kompenzacijska sanacija se izvaja, da se nadomestijo začasne izgube naravnih virov in funkcij pred obnovitvijo. V to nadomestilo spadajo dodatne izboljšave zavarovanih naravnih habitatov in vrst ali vode bodisi na območju, ki ga je prizadela škoda, bodisi na nadomestnem območju. Tovrstna sanacija ne vključuje finančnega nadomestila javnosti.

1.2 *Določitev sanacijskih ukrepov*

Določitev primarnih sanacijskih ukrepov

1.2.1 Preučijo se možnosti, ki vključujejo ukrepe za pospešeno povrnitev naravnih virov in funkcij k referenčnemu stanju ali za naravno obnovitev.

Določitev dopolnilnih in kompenzacijskih sanacijskih ukrepov

1.2.2 Pri določanju obsega dopolnilnih in kompenzacijskih sanacijskih ukrepov je treba najprej pretehtati pristop enakovrednosti virov in pristop enako-

▼B

vrednosti funkcij. Skladno s tema pristopoma se najprej preuči možnost uporabe ukrepov, ki zagotavljajo naravne vire in/ali funkcije iste vrste, kakovosti in količine, kakor so tudi poškodovani. Če to ni mogoče, se zagotovijo drugi naravni viri in/ali funkcije. Kot primer, zmanjšanje kakovosti je mogoče uravnovesiti s povečanjem količine sanacijskih ukrepov.

1.2.3 Če ni mogoče uporabiti najbolj zaželenih pristopov enakovrednosti virov in enakovrednosti funkcij, se uporabijo drugi načini vrednotenja. Pristojni organ lahko na primer predpiše metodo za denarno vrednotenje, s katero se določi obseg potrebnih dopolnilnih in kompenzacijskih sanacijskih ukrepov. Če je vrednotenje izgubljenih virov in/ali funkcij izvedljivo, ni pa mogoče dovolj hitro ali ob primerni ceni opraviti vrednotenja nadomestnih naravnih virov in/ali funkcij, lahko pristojni organ izbere sanacijske ukrepe, katerih stroški so enaki ocenjeni denarni vrednosti izgubljenih naravnih virov in/ali funkcij.

Dopolnilni in kompenzacijski sanacijski ukrepi morajo biti zasnovani tako, da vključujejo dodatne naravne vire in/ali funkcije, ki odsevajo časovne cilje in časovne značilnosti sanacijskih ukrepov. Na primer, daljši ko je čas, v katerem je spet vzpostavljeno referenčno stanje, več kompenzacijskih sanacijskih ukrepov je treba izvesti (če so drugi elementi ostali enaki).

1.3 *Izbira med raznimi možnostmi sanacije*

1.3.1 Ovrednotiti je treba razumne sanacijske možnosti ob uporabi najboljših razpoložljivih tehnologij, pri tem pa upoštevati naslednja načela:

— vpliv vsake od možnosti na zdravje in varstvo ljudi,

— stroški izvedbe možnosti,

— verjetnost uspeha vsake možnosti,

— koliko bo vsaka možnost v prihodnje preprečevala škodo in koliko se je mogoče izogniti nenamerni spremljevalni škodi pri izvedbi take možnosti,

— koliko vsaka možnost koristi komponentam naravnega vira in/ali funkcije,

— koliko vsaka možnost upošteva ustrezna socialna, gospodarska in kulturna vprašanja ter druge pomembne dejavnike, ki so značilni za območje,

— čas, ki bo potreben za učinkovito obnovo okoljske škode,

— koliko lahko možnost povrne območje okoljske škode v prvotno stanje,

— geografska povezava z območjem, ki je utrpelo škodo.

1.3.2 Pri vrednotenju različnih ugotovljenih sanacijskih možnosti je mogoče izbrati primarne sanacijske ukrepe, ki ne povrnejo v celoti poškodovane vode ali zavarovane vrste ali naravnega habitata do referenčnega stanja ali pa ga obnavljajo bolj počasi. Ta odločitev se lahko sprejme le, če se zaradi nje viri in/ali funkcije, izgubljeni na prvotnem območju, nadomestijo zaradi povečanja dopolnilnih in kompenzacijskih ukrepov, ki zagotovijo podobno raven naravnih virov in/ali funkcij, kakršno so imeli izgubljeni viri in/ali funkcije. Zgled za to je lahko zagotovitev enakovrednih naravnih virov in/ali funkcij na drugi lokaciji ob nižjih stroških. Taki dodatni sanacijski ukrepi se določijo skladno s pravili iz razdelka 1.2.2.

1.3.3 Ne glede na pravila iz razdelka 1.3.2 in skladno s členom 7(3) lahko pristojni organ odloči, da se ne sprejmejo nadaljnji sanacijski ukrepi:

(a) če že sprejeti sanacijski ukrepi zagotavljajo, da ni več pomembnejšega tveganja škodljivih vplivov na zdravje ljudi, na vodo ali zavarovane vrste in naravne habitate, in

(b) če bi bili stroški sanacijskih ukrepov, ki naj bi jih sprejeli za vzpostavitev referenčnega stanja ali podobne ravni nesorazmerno veliki glede na pridobljene okoljske koristi.

2. **Sanacija škode, povzročene tlom**

Sprejmejo se potrebni ukrepi, ki zagotovijo vsaj to, da se onesnaževala odstranijo, nadzirajo ali da se zmanjša njihova količina, tako da onesna-

▼B

žena tla, ob upoštevanju sedanje uporabe ali v času škode odobrene prihodnje uporabe tal, ne predstavljajo večjega tveganja zaradi škodljivih vplivov na zdravje ljudi. Obstoj takega tveganja se oceni s postopki ocene tveganja ob upoštevanju značilnosti in funkcije prsti, vrste in koncentracije škodljivih snovi, pripravkov, organizmov ali mikroorganizmov, njihove tveganosti in možnosti razširjanja. Raba zemljišč se ugotovi na podlagi morebitnih predpisov o rabi zemljišč ali drugih predpisov, ki so veljali v času nastanka škode.

Če je raba zemljišč spremenjena, se sprejmejo vsi potrebni ukrepi za preprečitev škodljivih vplivov na zdravje ljudi.

Če predpisov o rabi zemljišč ali drugih ustreznih predpisov ni, se raba območja ugotovi na podlagi značilnosti območja, kjer je nastala škoda, ob upoštevanju pričakovanega razvoja.

Preučiti je treba možnost naravne obnovitve, to je možnosti, pri kateri človek v obnovitveni proces neposredno ne posega.

▼B

PRILOGA III

DEJAVNOSTI, NAVEDENE V ČLENU 3(1)

1. Obratovanje naprav, za katere se zahtevajo dovoljenja skladno z Direktivo Sveta 96/61/ES z dne 24. septembra 1996 o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja ([1]). To pomeni vse dejavnosti, navedene v Prilogi I k Direktivi 96/61/ES, razen naprav ali delov naprav, ki se uporabljajo za raziskave, razvoj in preskušanje novih izdelkov in postopkov.

2. Postopki ravnanja z odpadki, vključno z zbiranjem, prevozom, predelavo in odlaganjem odpadkov in nevarnih odpadkov, tudi z nadzorom postopkov in dejavnosti po zaprtju mest za odstranjevanje odpadkov, za katere je potrebno dovoljenje ali registracija na podlagi Direktive Sveta 75/442/EGS z dne 15. julija 1975 o odpadkih ([2]) in Direktive Sveta 91/689/EGS z dne 12. decembra 1991 o nevarnih odpadkih ([3]).

   Ti postopki med drugim vključujejo obratovanje odlagališč na podlagi Direktive Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov ([4]) in obratovanju sežigalnic na podlagi Direktive Sveta 2000/76/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. decembra 2000 o sežiganju odpadkov ([5]).

   Za namene te direktive lahko države članice odločijo, da med navedenimi postopki ni zajeto vnašanje v tla blata iz komunalnih vodnih čistilnih naprav, obdelanega do odobrenega standarda v kmetijske namene.

3. Vsi izpusti v notranje površinske vode, za katere se zahteva predhodna odobritev skladno z Direktivo Sveta 76/464/EGS z dne 4. maja 1976 o onesnaževanju pri odvajanju nekaterih nevarnih snovi v vodno okolje Skupnosti ([6]).

4. Vsi izpusti snovi v podtalnico, za katere je potrebna predhodna odobritev skladno z Direktivo Sveta 80/68/EGS z dne 17. decembra 1979 o varstvu podzemne vode pred onesnaženjem z določenimi nevarnimi snovmi ([7]).

5. Izpust ali vbrizgavanje onesnaževal v površinsko vodo ali podtalnico, za katero je potrebno dovoljenje, odobritev ali registracija na podlagi Direktive 2000/60/ES.

6. Črpanje vode in zajezitev vode, za katero je potrebna predhodna odobritev na podlagi Direktive 2000/60/ES.

7. Proizvodnja, uporaba, skladiščenje, predelava, polnjenje, izpust v okolje in prenos na kraju samem:

   (a) nevarnih snovi, kakor so opredeljene v členu 2(2) Direktive Sveta 67/548/EGS z dne 27. junija 1967 o približevanju zakonov in drugih predpisov v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi ([8]);

   (b) nevarnih pripravkov, kakor so opredeljeni v členu 2(2) Direktive 1999/45/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 1999 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih pripravkov ([9]);

([1]) UL L 257, 10.10.1996, str. 26. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.
([2]) UL L 194, 25.7.1975, str. 39. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.
([3]) UL L 377, 31.12.1991, str. 20. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 94/31/ES (UL L 168, 2.7.1994, str. 28).
([4]) UL L 182, 16.7.1999, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.
([5]) UL L 332, 28.12.2000, str. 91.
([6]) UL L 129, 18.5.1976, str. 23. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2000/60/ES.
([7]) UL L 20, 26.1.1980, str. 43. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 91/692/EGS (UL L 377, 31.12.1991, str. 48).
([8]) UL 196, 16.8.1967, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 807/2003.
([9]) UL L 200, 30.7.1999, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.

▼B

(c) fitofarmacevtskih sredstev, kakor so opredeljeni v členu 2(1) Direktive Sveta 91/414/EGS z dne 15. julija 1991 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet ([1]);

(d) biocidnih proizvodov, kakor so opredeljeni v členu 2(1)(a) Direktive 98/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 1998 o dajanju biocidnih proizvodov v promet ([2]).

8. Prevoz nevarnih snovi ali snovi, ki onesnažujejo okolje, po cesti, železnici, notranjih plovnih poteh, po morju in zraku, kakor je opredeljeno v Prilogi A k Direktivi Sveta 94/55/ES z dne 21. novembra 1994 o približevanju zakonodaje držav članic glede prevoza nevarnega blaga po cest ([3]) ali v Prilogi k Direktivi Sveta 96/49/ES z dne 23. julija 1996 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi s prevozom nevarnega blaga po železnici ([4]) ali kakor je opredeljeno v Direktivi Sveta 93/75/EGS z dne 13. septembra 1993 o minimalnih zahtevah za plovila, ki plujejo v pristanišča Skupnosti ali iz njih in prevažajo nevarno ali okolju škodljivo blago ([5]).

9. Obratovanje objektov, za katere se zahteva odobritev skladno z Direktivo Sveta 84/360/EGS z dne 28. junija 1984 o boju proti onesnaževanju zraka iz industrijskih obratov ([6]) v zvezi z izpustom v zrak katere od snovi, ki onesnažujejo okolje in ki so zajete v prej navedeni direktivi.

10. Vsaka uporaba gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih, vključno s prevozom, kakor je opredeljeno v Direktivi Sveta 90/219/EGS z dne 23. aprila 1990 o uporabi gensko spremenjenih mikroorganizmov v zaprtih sistemih ([7]).

11. Vsak namerni izpust v okolje, prevoz in dajanje v promet gensko spremenjenih organizmov, kakor je opredeljeno v Direktivi 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([8]).

12. Čezmejno pošiljanje odpadkov po Evropski uniji, za katero je potrebna odobritev ali ki je prepovedano v smislu Uredbe Sveta (EGS) št. 259/93 z dne 1. februarja 1993 o nadzorovanju in kontroli pošiljk odpadkov znotraj Evropske skupnosti, v Skupnost in iz nje ([9]).

▼M1

13. Ravnanje z mineralnimi odpadki v skladu z Direktivo 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti ([10]).

▼M2

14. Obratovanje območja shranjevanja v skladu z Direktivo 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida ([11]).

([1]) UL L 230, 19.8.1991, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).
([2]) UL L 123, 24.4.1998, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.
([3]) UL L 319, 12.12.1994, str. 7. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2003/28/ES (UL L 90, 8.4.2003, str. 45).
([4]) UL L 235, 17.9.1996, str. 25. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2003/29/ES (UL L 90, 8.4.2003, str. 47).
([5]) UL L 247, 5.10.1993, str. 19. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2002/84/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 324, 29.11.2002, str. 53).
([6]) UL L 188, 16.7.1984, str. 20. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 91/692/EGS (UL L 377, 31.12.1991, str. 48).
([7]) UL L 117, 8.5.1990, str. 1. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.
([8]) UL L 106, 17.4.2001, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1830/2003 (UL L 268, 18.10.2003, str. 24).
([9]) UL L 30, 6.2.1993, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2557/2001 (UL L 349, 31.12.2001, str. 1).
([10]) UL L 102, 11.4.2006, str. 15.
([11]) UL L 140, 5.6.2009, str. 114

▼B

PRILOGA IV

MEDNARODNE KONVENCIJE, NAVEDENE V ČLENU 4(2)

(a) Mednarodna konvencija z dne 27. novembra 1992 o civilni odgovornosti za škodo, povzročeno z onesnaženjem z nafto;

(b) Mednarodna konvencija z dne 27. novembra 1992 o ustanovitvi Mednarodnega sklada za povrnitev škode, povzročene z onesnaženjem z nafto;

(c) Mednarodna konvencija z dne 23. marca 2001 o civilni škodi, povzročeni z onesnaženjem z gorivom;

(d) Mednarodna konvencija z dne 3. maja 1996 o odgovornosti in nadomestilu škode v zvezi s prevozom nevarnih in zdravju škodljivih snovi po morju;

(e) Konvencija z dne 10. oktobra 1989 o civilni odgovornosti za škodo, povzročeno s prevozom nevarnega blaga po cestah, železnicah in notranjih plovnih poteh.

▼B

PRILOGA V

MEDNARODNI DOKUMENTI, NAVEDENI V ČLENU 4(4)

(a) Pariška konvencija z dne 29. julija 1960 o odgovornosti tretjih na področju jedrske energije in dopolnilna Bruseljska konvencija z dne 31. januarja 1963;

(b) Dunajska konvencija z dne 21. maja 1963 o civilni odgovornosti za jedrsko škodo;

(c) Konvencija z dne 12. septembra 1997 o dodatni odškodnini za jedrsko škodo;

(d) Skupni protokol z dne 21. septembra 1988 o uporabi Dunajske konvencije in Pariške konvencije;

(e) Bruseljska konvencija z dne 17. decembra 1971 o civilnih odgovornosti pri pomorskem prevozu jedrskega materiala.

▼B

PRILOGA VI

INFORMACIJE IN PODATKI, NAVEDENI V ČLENU 18(1)

V poročila, navedena v členu 18(1), se vključi seznam primerov okoljske škode in odškodninskih primerov na podlagi te direktive; pri vsakem primeru se navedejo naslednje informacije in podatki:

1. Vrsta okoljske škode, datum nastanka in/ali odkritja škode in datum, ko je bil sprožen postopek na podlagi te direktive.
2. Oznaka dejavnosti odgovorne pravne osebe (pravnih oseb) ([1]).
3. Ali je prišlo do sodnega postopka pregleda bodisi na zahtevo odgovornih strank ali kvalificiranih subjektov. (Navede se vrsta vlagatelja in izid postopka.)
4. Izid sanacijskega postopka.
5. Datum končanja postopka.

Države članice lahko vključijo v poročila druge informacije in podatke, ki se jim zdijo koristni za pravilno oceno delovanja te direktive, kakršni so na primer:

1. Stroški, nastali zaradi sanacijskih in preventivnih ukrepov, kakor so opredeljeni s to direktivo:
   - stroški, ki so jih neposredno krile odgovorne stranke, če so ti podatki na voljo,
   - stroški, izterjani od odgovornih strank *ex post facto*,
   - stroški, ki niso bili izterjani od odgovornih strank. (Navedejo se razlogi za neizterjavo.)
2. Rezultati ukrepov spodbujanja razvoja in uporabe instrumentov finančnega jamstva skladno s to direktivo.
3. Ocena dodatnih upravnih stroškov, nastalih letno v javni upravi zaradi uvedbe in delovanja upravnih struktur, potrebnih za izvajanje te direktive.

([1]) Uporabi se lahko koda NACE (Uredba Sveta (EGS) št. 3037/90 z dne 9. oktobra 1990 o statistični klasifikaciji gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti (UL L 293, 24.10.1990, str. 1).